

Foglalát: Magyarország (nemesítés; kinevezések 's előléptetések; a hét személyű tábla új segédiktatója; az evang. vallásúak iskolai ünnepélye; Stuver tűzjátéka a pesti városligetben; magyar tárgy 's értekező a prágai természetbúvárok nagygyűlésén; kam. tud.; 's a t.) Portugália (a két küzdő párt helyzete, 's a t.) Spanyolország (több városban független junta létesül; a királyné hősi elszánása; a két tábor mozgásai; hire Espartero megütközött az ellenséggel; 's a t.) Anglia (a pártok jelen állapota; Verner ezredes ügye; a dublini protestánsok életveszélyben forognak; az új statuspöcsét; Nelson rendjelei; a kir. lovak eladása, 's a t.) Franciaország (Angoulêmeben zavargások, a ministerium homladozó felben; Persilt macskazenével tisztelik meg; Nemours hg Bonában; Constantine helyzete, 's a t.) Németország (Mensen Ernest újabb utazásai, 's a t.) Gabonaár. Pénzkezel. Dunavizállás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ő cs. kir. fölsége sajátkezűleg aláírt oklevéllel Csebulcz Ferdinánd Reusz-Köstritz huszárezred alezredest „Csebuli“ melléknévvel nemességre emelni méltóztatott.

Ő cs. kir. fölsége f. é. aug. 30iki határozatában Sütő József győri székes-egyházi fő esperest örkanonokká; 's Hohenegger Lőrincz sopronyi főesperest sz. Béla apátjává nevezni; Pythely Antal zimonyi sóárnokot 's 30adost pedig saját kértére eddigi fizetése meghagyásával nyugalmazni méltóztatott. —

A' főmélt. hétszemélyű tábla aug. 26iki ülésében, Gáll Antal irnokot 's helyettes iktatót segédiktatóvá, helyette pedig Heranus Jánost nevezé, kik a' következő ülésben hivatalasküjüket szokott mód szerint letevén, azonnal illető hivatalaikba léptek.

Az ágostai hitvallású iskolák 's évi megnyitása sept. 9kén különös ünnepélyességgel történt, mely alkalommal ő cs. k. főhercegsége, szeretett nádornénk, édes anyjával, Henriette württembergi hgaszszonynyal, ő magosságával, a' gymnasium nagy terében az ottan tanítókkal összesereglett ifjúságot, a' gyülekezet előjáróit, az egyház 's iskolák igazgatóit, a' számosan egybegyűlt közönséget magas jelenlétével szerencsésíteni 's meglepni méltóztatott. A' fens. vendégek váratlan jelenlétén 's az összesereglés magas célján kívül, nevelé az ünnepiséget Taubner Károly urnak, a' sz. sz. M. M. 's bölcselkedés doctora 's hittan' candidatusának, ki aug. 20kán tartott egyházi egyetemi gyűlésben szótöbbség által rectorrá 's a' költészet 's szónoklat tanítójává választott, ünnepélyes beiktatása. 9 óraker megérkezvén ő fhsége édes anyjostul, a' karének orgona' kíséretében komoly ajtatosságra buzdítá a jelenlévőket, mire Lang Mihály préd. az ünnephez illesztett imádságot monda. Ezután kir. tanácsnok Schedius Lajos, az egyház 's gymnasium nagyérdemű inspectora, velős beszédben a' jól elrendezett iskola' becsét, 's valódi vallásosságot tárgyazó főbb célját a' fényes hallgatóság előtt élénken ábrázolta, 's egyzersmind a' rector urat hivatalába vezette, őt az egész gyülekezetnek, tanítótársinak 's ifjúságnak bemutatván 's hivatalos ügyeire a' gyülekezet' nevében megbizván. — Szivrelátólag szavalt erre a' bévezetett rector, 's lelkes beszédben a' nevelési tanrend' hibáit 's ezek' orvoslatát fejtegeté. — Vitatta, hogy az ember nagygyá lehet, azaz szeretet által az igaz, jó 's szép iránt magasságra emelkedhetik, melyre, mint polgárja egy fentebb világnak, egymaga juthat el, de mi által egymaga létesíti 's magát mint-isten' képe — mint ember. Érinté, mint kárhóztatja a' történet Görögország' legszebb idő szakát, a' magasztalt perikleai korszakot, mi az érný 's erkölcsiség' egyetemi tiszteletét 's gyakorlatát illeti, mely nélkül emberméltóság 's tökély soha nem képzelhetők. Előterjeszté, hogy az újabb nevelés tan' virágzatával a' nevelők az ifjúság' oktatásához Klingemana szerint „kevésbé szívvvel, vagy jobban „kedéllyel“ (Gemüth) fogtak. Minden nevelés' legjobb, legnemesb, legrendületlenebb alapjának a' tiszta szívből gyökerezett tiszta vallásosságot monda! Mert minden minden országban (Staatslehre) nyomorék volna, ha csupán csak földi célokkal foglalkoznék 's magát az öröktől az istenitől elszigetelné — nem sejdítvén minden társas egyesület' egyetlen legfőbb célját; mint minden egyháztan nyomorék volna, ha csupán csak külső alakokkal foglalkoznék 's magát az élő szellemtől, a' belsőtől eliszigetelné; mint minden családtan nyomorék volna, ha csupán csak házi 's mezei gazdasággal foglalkoznék 's magát az istenitől az öröktől, melynek minden család körében oltárát 's szent edényét kellene föllelnünk, elszigetelné; ugy minden anthropologia — nevelés tan — is nyomorék, ha az isteniből nem indulván ki, az individuum szövetségét 's egyesítését az istenivel, az örökkel, legfőbb céljául nem teszi. Ajánlván magát ezután a' szónok az egész egyházi pártfogóság bizodalmaiba, tanítótársai barátságába, őt Balassowitz Lajos az elemi iskola tanítója, jeles beszédben e' kérdésre: „mit tehetnek a' jó szülék az iskola' javára? „üdvözlé, mielőtt még a' többi tanító egyenként elolvasta volna tanítványai' érdemosztályozását. — Az ünnepet karének fejezé 's a' teremtet a' magas 's fényes hallgatóság, szülék 's tanítók szíves ohajtások közt hagyák el, hogy gymnasiumunk minél több érnényes derek 's nemes, vallásos 's mivelt, hazát 's királyt szerető ifjat neveljen.

Pest: A' tűzjáték nagy mestere Stuver sept. 20' szándékozott a' két szomszéd város lakosait remekével gyönyörködtetni. Mindenki tiszta felhőtlen eget ohajta előre élvezvén a' dicső jelenet hatását, az, ki láta már hasonlót, visszaemlékeztvén az órára mellyben olly nagyneműleg lepetett meg, az pedig, ki a' természet 's mesterség egyesült ereje illy pompáját mindedig nem láthatá, képzelettel pótolgatá a' valóságot. Nem is látszék megcsaltni a' várakozás. Derült volt néha egész nap, a' nap jötevő meleg sugárokat lövelt, mi természetesen nagy számú sokaságot csalt ki lakjából az elragadó játék szemléletére 's igazgatója magasztalására. De később, midőn épen összeseregelve volt a' sokaság, felhős csoportok boríták az eget, mellyek habár tűzjátékot nem tartottak is, vizjátékok által eloszlaták a' gyülekezetet. Nyolczadik napon többször de mindenkor az idő kedvezendőségihez szabotthirdető ígert után a' várakozás csakugyan teljesült! A' levegő szende volt; a' gyakor hullongott esővíz engede a' tűznek, a' föld csendelge, szóval a' régi világ négy elemei közül a' három engedni látszék a' legzaboláltanabbnak, legmegfoghat-

lanabbnak 's legképesebbnek borzasztólag szép tüneményeket hozni elő, már akár a' természet parancsi alatt dühöng, akár észtlés tudománytul módosítatik. A' nézőjáték valóban elragadó vala. Az ezer meg-ezer csillagbul szótt homlok-diszítvény tündöklése, mintegy versenygemi látszott a' mennybolt ragyogványival, melly fölött közepén tűz-szókó-kut fejlenge nemzeti fehér vörös zöld csillagcseppeket égre lövelve; a' szegfűrakéták, mellyek a' magasban különös szépséggel terjesztgeték füzérenként csillagvirágait; a' Stuver által föltalált buker-nyós-rakéták, szóval az egész, bámulatos remeke volt a' művészetnek több rendű csillagzó magyar feliratokkal.

A' természetbúvárok prágai nagygyűlésén hazánkról is többször fordult elő említés, így például sept. 25én Zausehner krakói tanító igen jeles értekezést olvasa czerveniczai opálbányáinkról; hazánkfiak közül pedig leginkább kitűnt Lenhossék Mihály Országunk főorvosa 's m. kir. helytartósági tanácsos, részint mint napi elnök, részint pedig velős igen érdekes közfigyelmet támasztott értekezé-sível, egy eddig még soha nem látott borju-szőrnnyül, 's a' nagyító üvegekkel újabb fölfedezésinek gyógytanra alkalmazásáról 's befolyásáról, 's a' t.

A' müncheni mészárosok a' hús ottani nagy drágasága miatt Magyarországból 218 darab ökröt hajtottak, mellyeket mint mondják novemberben 300 darab követend. A' regensburgi lap az említett idegenek megérkezését követően ír: Sept. 19kén délutáni 4 óraker érkezének meg Münchenbe az ohajtvá várt útasok jó testtel a' hosszas út daczára is, egész a' városig nagyszámú ember-tömegetül kísértetve. Különösen hosszú száruaik gerjesztének figyelmet. Ohajtjuk, minket is rövid idő alatt hasonló útasok örvendeztessenek meg! —

Weisz Ignác kir. kamrai rangbecsnöki ellenőr sept. 29én meghalálozott. kam. tud.

P O R T U G Á L I A.

A' királyné még sem betegült le, noha minden cortesülésben rebesgetik. Már 13 főnyi küldöttséget nevezte a' cortes, melly hivatalosan fog örvendezni a' szülés véghezmente után. — Ministeri tudósítások szerint Saldanha helyzete már olly rossz, hogy csak szá-nakozásbul nem tevé őt egészen tönkre a' kormány; mi azonban nem sokára megtörténendő, mivel épen nem reménylhetni javulását. Bomfim folyvást üldözi az ellenséges csapatokat, mellyek már alig tudnak tovább vánszorgani, mert egy — két elhullott lóra találtak az uton. Illyes következtetéseket csak nevetetni. Egészen más alakban tüntetik elő ez ügyet az oportoi kormányzó unszolásai, ki is sürgetve küldé Lissabonba egy gőzöst, 's gyors segélyért könyörge, mivel a' nemzetország a' város falain kívül nem akar szolgálatot tenni, 's a' tartomány éjszaki részében hatalmasan terjed a' lázadás. A' nagy Sa da Bandeira, az éjszaki tartományok kormányzója, 's a' királyné után első személy az országban, kinek rendeltetése: Bomfimmel egyesülten tönkre zuzni a' fölzendült marsalokat, a' Campo de Feira melletti csata óta szórén szálán eliskad, 's épen nem mutatkozik sehol. Némelleyek szerint azonban, mint egy karu gyöngye férfi 's rossz lovas, lesvén lovárul, súlyosan sebesülve Santarembe vitették. Hogy Saldanha a' Tajot átlépi, nem valószínű, mert az éjszaki inozgalmak oda vezérleldik lépteit, 's Bomfim nem fogja őt gátolhatni, mivel mögötte áll, 's kénytelen előbb a' Spanyolországból jövő hű érzelmű katonákkal egyesülni.

A' M. Post egy lissaboni levél után sept. 14rül ezt írja: „Az állítólag fölfedezett migu-lpárti összeesküvés csak néhány elá-mított személy esztelen vállolatának mutatkozik, melly homladozott pénzállopotjukon hathatósan segítni akarának. A' belminister, Julio Sanches, azonban tüstint ürügyül használá az összeesküvést még egy hónapi meghosszítására azon kezesség-felfüggesztésnek, a' mellyt a' kormány 's alkotmány engede, — 's célját csakugyan el is érte. —

S P A N Y O L O R S Z Á G.

Espartero hosszas munkáltságát minden ember csudálja, noha az egyébiránt igen természetes, ha meggondoljuk, melly iszonyu nyomor súlya alatt görnyedez hadserge, annyira, hogy a' királyné legközelebb saját magányos pénztárából minden katonának fejenként 25 soust ajándékoza. A' katonai munkálatokrul igen keveset szólhatni, mivel e' részben a' spanyol lapok hallgatásra kárhóztatvák; hir szerint azonban, Carlos személyesen Aranuban volt 's egész hadsergestül bizonyosnak hívé, miszerint Madridban összeesküvés készül, melly sergei első megjelenésére azonnal kaput tárand. Hogy reményében csalatkozik, már tudjuk, 's örökké kár, hogy nem bátrabb parancsnok vezérlé a' városbul elibe küldött 1000 christinói lovasot, mert bátor vezér igen könnyen leprittathatá a' kétezernyi carlosi gyalogságot; így pedig épen ellenkező történt,

a' 150 lóval kiszárgult Cardon ezredet kardsapás nélkül foglyul ejtette az ellenség. Hallván ezt a királyné, bosszusan kiálta föl: „Mivel 250 tábornok henyén üldögel, midőn az ellenséget üldözni kellene, adjatok nekem lovat 's megam vezérletem tűzbe lovasságomat.“ — E' hősi lelkesület nem talált viszhangra a' ministereknél, kik kérék a' királynét, ne tegye ki magát süker reménye nélkül bizonyos veszélynek. —

A' M. Post szemtelen családságnak bélyegzi némelyek azon ámitását, mely által a' spanyol papírok szerencsétlen birtokosival el akarják azt hűteni, hogy d. Carlos annak idejében valamennyi statusadósságot elismérni szándékozik. „Mi igen hiteles adatoknál fogva mondhatjuk, szól az érintett lap, mi szerint Carlos soha sem fogja elismérni azon adósságokat, melyeket az előbbi cortes kötni jónak talált azon idő alatt, míg ő száműzve volt hazájából. Ő eziránti szándékát nyilván kimondá, midőn Toreno az alkotmányos kötelezvényeket az adóssághoz esatlá. Vagy talán dona Maria elismérte trónra lépte után d. Miguel adósságát? Egyébkint pedig Spanyolországot annyira tönkre tévé a' hosszas polgárháboru, hogy az legalább fél századig semmi kötelezését nem fogja teljesíthetni, akár christinói, akár carlosi kormány maradjon győztes.“ —

Santanderben, sept. 15-iki levelek szerint, a' kormánytól független junta állott össze a' tartomány védelmére.

A' bayonnei Phare sept. 18-ról következő levelet közöl Madridból: „Mondják, hogy Espartero tegnap Carabanchel felé indult osztályával, az ellenséggel szembe szállandó. Valóban el is indultak seregei; de néhány pillanat múlva ismét visszatértek laktanyáikba. Tegnap déltől estig együttült a' haditanács, végzésirül azonban még semmi sem jöve köztudomásra. A' trónkövetelő folyvást előbbi álláspontját tartja elfoglalva a' Tajo partjain, 's ma reggel érkezett hír szerint, most Argandához közelit. Tervei nem tudvák ugyan; de hihetőleg a' castiliai pártoskodás mozgalmát szándékozik bevárni, azokkal egyhangulag munkálhatás végett. — Oraa osztálya arragoni országoton megérkezék a' főváros védelmére, melyhez Mendez Vigo csapatai is közelitnek Lorenzo tábornok parancsi alatt, 's Galapagarban tanyáznak 4 lieunyira Madridtól, mincképpen követeztében most már közönséges a' haderő összpontosulása, — 's a' háboru színhelye a' főváros környéke fog lenni. Espartero e' pillanatban készült csapathoz indulni, 's több hűnök siette sürgönyökkel Oraa és San Lorenzo tábornokokhoz. Nem tudni, előnyomulásra visznek e parancsot, vagy csak tudósítást az ellenség közeledtéről; ez utóbbi azonban minden esetre valóbbszinű. A' trónkövetelő még nem raká meg Araujuezt, mint híre járt; Albuin tábornok 's Mancha főparancsnoka folyvást 600 lóval tanyáz e' királyi székhelyen, 's figyelemmel kíséri az ellenség mozgalmait.“ —

A' francia követe Madridból sept. 18-ról ezt írja: „Espartero Madridba érkezte után a' carlosiak Mondejar 's Guadalaxara felé hátrálván, az Alcala 's említett utóbbi város közt állomásozott christinói sereg nyomban követé őket. A' trónkövetelő hihetőleg Sigüenza felé szándékozik nyomulni, 's Zariataguy csapattal egyesülni. A' főváros nyugodt. Oraa tábornokot minden pillanatban várjuk.“

Vitoriai levél szerint sept. 18-ról, a' christinói seregek, miután a' carlosiak világosan kimutatták szándékukat, minden közösülés-elzárásra Madrid 's a' tartományok közt, e' tervet gátlólag, állomásként elbagyák, 's Zariataguy csapattal Colmenarál, d. Carlosit pedig Mondejarnál megtámadák. E' kettős megtámadás sikerült Vitoriaiban a' levél elindultakor még nem tudák. Ugyan ezen levél szerint Oraa 's Buerens harcossai sept. 15-én este Espartero seregével egyesülvén, azonnal Arganda 's Estremadura felé indultak. — Ha bayonnei sept. 22-iki leveleknek hitelt adhatni, úgy Valladolid, Leon, Oviedo 's Burgos is Pamplona és Santander példáit követve, szinte független jantákat létesítenek.

Elisondoi levelek szerint sept. 18-ról, Pamplonából 2500 főnyi gyalogság 's 180 lovas indult ki Guembe felé, az ott foglyoskodó christinói harcossakat megszabadítandó szándékkal. Az elhíresült magasokon azonban néhány carlosi csapattal találkozáván, azoktól egész Pamplonáig üzetének, 's csak több fogoly 's fegyver hátrahagyta után tudának ismét falak közé jutni. — A' Courier szerint azon hírekül, melyek a' sept. 14-iki Andoain melletti csatáról származnak, kivilágít, miszerint O'Donnell harcossai igen gyalázatosan viselék magukat a' csatamezőn: mielőtt lövés történt, már futásnak eredtek 's csak Hernani mellett állapodának meg. A' brit seregek tehát egészen magukra levén hagyatva, könnyen martalékul estek a' nagy számu 's kitűnő bátorságu carlosi seregek csapásainak. „Az angolok, így szól folytatólag az említett lap, annyira felbőszültek frigyeseik gyalázatos pulyaságán, hogy reájok rohanván, közülök számosat folkonzolának, miután helytállása semmiképp nem bírhaták őket. Clarke alezredes, ki Andoain védelmével foglalatokodék, az őrség nagy részével foglyul esett, mivel teljességgel lehetlen volt kiszabadítására összegyűjteni a' futó spanyolokat. Howe őrnagy legalább a' pattantyutárt tőrekvék megmenteni, midőn a' spanyolokat futni látta: de minden ügyekezete mellett is ellenség kezébe került a' nagy mennyiségű lőszer 's egyéb tűzkészület. Az alkotmány ügye összesen 15 tüzstet veszítte.“ —

Bordeaux sept. 25-én: Madridi legújabb hír szerint (sept. 20-ról), az ellenség, elhagyván Guadalaxarát, Mondejar, Espartero pedig Alcala felé fordult. Ez utóbbi, sept. 19-én Anchuelo mellett megtámadá a' trónkövetelő utócsapattal 's egészen elszéleszté. Az ellenség ez alkalomkor igen súlyos csapást szenvedé 's egész Araujuezeig üzeték a' győztes alkotmányosoktól; honnan, folyvást üzetve

a' királyné lovasságától, Renera felé folytatá hátrálását. 20-ikán este hír szárnyalt Madridban, mely szerint nevezetes csata ment véghez a' királynéra nézve igen kedvező sikerrel; részletei azonban még nem tudvák.

A N G L I A.

A' Gazette már hivatalosan jelenti, hogy a' parlament f. ó. nov. 15-én nyitandja meg ülését. — Sebastiani tábornok, a' francia követ, sept. 22-én reggel kíséretesül ismét Londonba érkezék. —

A' Courierban megjelent magányos quebeci levelek szerint, aug. 26-ról, Gosford az alsó - canadai gyűlésházat, mely azon hó 18-án ült össze, ismét eloszlatá, mivel a' végrehajtó kormány lehetlennel talála, bármely országos munkát jó sikerrel végeztetni vele. Aug. 27-én az új - braunschweigi gyűlésházat is eloszlatá.

A' Revue Française sept. 15-iki száma illy czimű értekezést közöl: „A' pártok jelen állapotjáról Angliában,“ melynek szerzője, hír szerint, az isméretes követ Duvergier de Hauranne. Szerinte hat külön pártra oszlik a' mostani alsóház és ország, 's ezek: tulzó toryk, mérsékelt toryk, whigek, mérsékelt radicalok, tulzó radicalok 's az irlandiak. A' két első felekezet hét év óta a' conservatív pártot képezi, 's a' négy utóbbi, melyek a' második Melbourne féle ministerium óta egy czélra törekcsenek, a' reformpártot személyesíti. Ez osztályzat után a' hat felekezet beljegyét rostálgatja a' szerző, 's a' három utóbbiról így kezdi okoskodását: „Mindenki tudja, ugymond, hogy az angol alkotmány aristokratiai alapon nyugszik, 's ezért ostromolja azt egész terjedelmében a' radical párt. Ezenkenti titkos szavazás által minden polgár edajáruáltával alakítandó alsóház, minden díjtalan hivataleltörlesztése, 's a' brák 's esküttek hivatalaira fizetéses, mindenkor elbocsátható férfiak állítása; egyenlőség elvén alapuló törvénykönyv szerkezete kényuraság minden nyom nélkül; minden kereskedési tilalom 's ótalom eltörlesztése; az angol egyház megsemmisítése 's jószági eladatása a' status javára; a' tizednek birtokiadóvá változtatása; azon rendelet, hogy minden egyházi felkezet maga fizesse papját 's tanítóit; és az elsőszülöttségi jog 's helyettesítés megszüntetése, — ez a' radicalok tervrajza. Némelyek ehez még a' felsőház fölbontását csatolják; legtöbben azonban megelégszenek a' párméltósági örökölhetés eltorlesztésével is. A' tulzó 's mérsékelt radicalok csupán abban különböznek egymástól, hogy azok rögtön egyszerre, ezek pedig lassanként akarják életbe léptetni elveiket. A' radicalokhoz számítják a' nemtorny irlandiakat is, kik „O'Connell farka“ név alatt isméretesek. Ezek t. i. egészen O'Connellt tűzék ki magoknak példaképül, ki hazaszeretéből még tory is tudna lenni, ha szenvedő honján az által segíthetne. — Többször szigorun ítélünk róla; de meg kell vallanunk: bámuljuk e' férfinak rendkívüli szilárdságát, mellyel egy elnyomatott népert oly bajnokilag harczol. — A' whigek másképp gondolkoznak; ők tudják, miszerint O - Anglia alkotmánya hemzseg ferdeségektül, melyeket fokónként javítani szükség; de egészen rosznak még sem állítják; az elsőszülöttségi jogot 's helyettesítést számíthatan hasznunak hiszik, nem csak egyes családokra, hanem az egész hazahalmára és gazdagságára nézve; a' közönséges választásjog, évenkénti parlamentújítás, felsőházjavítás 's a' fenálló egyház megdöntetése pedig csupa ábrándképek szemek előtt. Epen így gondolkoznak a' tulzó 's mérsékelt toryk is, csak hogy az előbbiek még tovább mennek, 's minden újítást annyira gyűlölnék, hogy még azon időt is visszaohajtják, mellyben minden angol család saját lakában gyártá mind azt, mire az életben szüksége volt. Leginkább pedig vad türelmetlenség bélyegzi a' tulzó torykat elannyira, hogy elveszettnek gondolták azon napon O - Angliát, mellyen a' katolicusok ülést nyertek az alsóházban. A' mérsékelt torypárt, mellyhez nyilván csatlakozék Wellington hg 's R. Peel, szinte nem barátja ugyan a' politikai 's vallási újításoknak; de tudják magokat a' szükséghez alkalmazni, mint azt nyilván megmutaták 1829-ben a' katolicusok fölszabadításukkor. Az ó-angliai alkotmány mellett, még visszaélései mellett is, harcolni; de szükség esetén annak idejében engedni, 's a' javítást saját kívánatképp sürgetni, 's véghez vinni, — ez leend ezentul a' mérsékelt toryk politikája, 's e' szerint igen igen közel állnak a' whigekhez; csak egy lépés mindkét részről, 's oly közélet (juste milieu) támadand, melly egyszerre R. Peelt 's John Russellt foglalandja magában. A' tulzó toryk 's radicalok így okoskodnak ugyan: „Minden épület részei viszonyosan támogatják egymást; nem marad tehát fön más mód, mint mindent meghagyni, vagy mindent halomra dönteni;“ az okoskodásnál azonban magasabban áll a' józan ész, 's ez Angliában kizárólag azok részén van, kik ügyes javításokkal erősíteni akarják az ócska épületet. Mi őszintén kívánjuk, hogy a' toryk közelítsenek a' whigekhez, mért csak ez boldogíthatandja Angliát.“ — Oest. Beob.

Verner ezredes az orániai egyesület egyik legmunkásb tagja mint muli lapjaink említék, nem rég általa adott lakomakor nyilvános áldomást mondott a' „Diamondi ütközetre“ t. i. azon számos konzolások egyikére a' protestansok és katolicusok közt Irlandban, mellyben a' katolicusok meggyőzettek. Az irlandi alkirály titoknoka által e' miatt felelepre vonatván Verner, vastagon és elégtelenül válaszolt. Mire Morpeth, Irland fő titoknoka, Mulgrave gr. nevében írományt bocsátott az alkirályhoz, hol többi közt az mondatik, hogy azon paraszt, ki valamenly törvényes tilalmu menetben pártjelekkel részesül, kevesb' évetkes, mint oly rangú 's műveltségű férfi, ki oly alkalommal, midőn szavai sajtó által nyilváníthatnak, egy hazája belső meg-

hasonlítottából származott ütközetet, mint valamely tiszteletes emlékeztető eseményt ünnepel meg. Továbbá az nyilatkoztatik, hogy az al-király, midőn olly tisztviselő ellen, kinek kinevezetéseért felelős, valamely ártalmas tettéért mondatik, mint mindenkor, ugy most is alkalmat adott az ezredesnek önmegmentésére. Mivel azonban az ezredes válasza elégtelen volt, illőnek vélte ő excell. a' lordkancelárt arra bírni, hogy az ezredes az új békebírák jegyzékébe neiktassa; úgy szinte kihagyaték az ezredes neve Tyrone megye alhadnagyai megvizsgált jegyzékéből is, mi a' torykra nézve érzékeny csapás.

Az „Ulster-Times“ Verner ezredes 's békebírónak ez utóbbi hivataltól megfosztatását egyenesen O'Connell befolyásának tulajdonítja Mulgrave lordra, 's azon következményt vonja belőle, hogy az izgatónak késébeesett 's erőszakos fordulatra szándéka kényszeríteni az ügyeket; mert tettei vagy minden protestanst elmozdítának hivatalaiból, 's béres eszközeül aljasítának minden békebíró; vagy közönséges elégtelenséget támasztának, melly tönkre juttatná minden cselét 's koholmányt.

A' kir. udvar felügyelősége a' kir. istállóiban találkozó valamennyi lovat, még a' tenyésztő arab lovakat is elszándékozik adni. Az e' végből tartandó árverésre, mint mondják, többrendű ausztriai, francia, orosz, sőt még amerikai ügyviselők is megjelennek már. Francis Burdett e' miatt kemény, sőt mondhatni vastag levelet intézett Melbourne lordhoz, mellyben hathatósan kikel ez eladás ellen, minthogy Angliának a' hajók 's lovak voltak mindenha fő dicsőségi tárgyai. „Hajók 's lovak mylord! — úgymond, ezen duo fulmina belli, (két hadi villám) voltak mindenkor az angolok dicsősége 's büszkesége, valamint nemzeti bátorságuknak hátyajai.“ 's a' t.

Dublinban, egy ottani lap szerint, rendszeresen úzik a' megtámadást 's botozást azon protestansok ellen, kik West 's Hamilton tory parlamentkövetek mellett szavazának. A' város külön kapuit t. i. bunkókkal fölkészült férfiak szokták estenkint elfoglalni, 's történetből arra jövő utált elleniket jól jól eldöntgetvén, észrevétel nélkül tovább illanni. Ha ennek végét nem szakasztják az illető hatóságok, a' város lakosi, mint az említett lap véli, könnyen má-odik „diamondi harczt“ küzdhetnének.

London, sept. 23án: A' királyné oct. 4én költözik Windsorul Brightonbe. Windsorban naponként sétalovaglással mulatozik, 's többször szemlét tart a' testőrségen. — A' M. Post szerint egy conservatív lakománál, mellyet C. Bruce őrnagy 's Mac-Kenzie tiszteletére néhány nap előtt Forresben adának, az előbbi következők nyilatkoztak: „Uraim, nem tréfát, hanem valót beszélendek Önöknek. Melbourne l. nem rég mint miniszterelnök Windsorban tisztelegvén a' királynénál, hivatalos beszéde után kénytelennek nyilatkozta magát, ő fölségétől tudakozni: tulajdonit e' valamely férfinak annyi elsőséget, hogy királyi rangja gondjait vele megosztanikiváná? A' királyné csudálkozva kérdé a' nemes lordot: valljon mint korona minisztere szól e, mert csak ez esetben méltathatja őt válaszra. Igehlő feleletére, azon komoly méltósággal, mellyel mindenkor olly helyesen tudja magas kötelességit teljesíteni, ezt mondá a' királyné: „Igen is, van egy férfi, kinek határozott elsőséget adok, 's ez — Wellington hg.“ (Dörgő tetszéskiáltás a' conservatívek résziről.) „Uraim, folytatá Bruce őrnagy, képzelhetik Önök, minő színt ölte Melbourne ur arcza fölséges asszonyunk e' válaszára. A' történet valódiságaért pedig tiszti szavammal kezeskedem.“ Azonban e' mellett is bajosan láthatók szavai.

Az új nagy statuspöcsét rajza, melly már a' királyné helybenhagyta is megnyeré, következő: homlokklapján a' királyné lovagszobrá látható egy apród (Page) kíséretében, e' körirással: „Victoria, Dei gratia Britanniarum Regina, fidei defensor.“ Hátlapján trónon ül a' királyné díszöltönyben, koronás fővel, jobbában kormánypálcát, baljában földtekét tartva. Mellette két allegorai nőalak áll: a' vallás és igazság. Az egészet goth mennyezet fedi, 's alatta a' czimeraipaisz emelkedik Anglia koronájával. Mind ezt magasult művü rózsá- 's tölgy lomb-koszoru körzi.

Londonnak Southwark nevű külvárosában, az elhunyt híres Nelson admiral többrendű drágaságát bírja a' tanácsház. Azonságukat egy agg hajós legény bizonyítja be, ki 15 harcztban 's 40 apróbb csatában küzde a' nagy tengeri hős oldalánál. Állnak pedig e' drágaságok: egy török rendjelből, mellyet a' nagyur ajándékozta Nelsonnek, a' Bath-rend csillagából 's több gyémánt foglalatú egyéb rendjelből, 's Smith alderman által jutának oda, ki mint Hamilton lady végrendeleti hatalmazottja, biztosság végeti helyezé azokat a' tanácsházba. — Mint látszik, a' greenwichi kórház tulajdonul szándékozik e' drágaságokat követelni.

London, sept. 28án: Lapjaink rendkívül üresek; a' vezér cikkekkelüli politikai vitázatok nem hiányzanak ugyan, 's meg sem rövidültek, de örökké egy sarkon forgásra kényszerülnek újabb tárgyhány miatt. A' jelen politikai meddőséget v. kopárságot tehát a' divatozó őszi mulatságok leírásával pótolgatják, mellyek között leginkább kitünő a' doncasteri löverseny, melly ismét kivívá magának régi dicsőségét, 's a' birminghami nagy hangászati ünnep, hol jelenleg Anglia valamennyi nevezetes hangásza 's igen számos külföldi művész összpontosul.

A' galvani rézsodrony telegrafok lábra kapnak Angliában. London 's Edinburgh közt fog az első készülni 's mintegy 100 ezer fokra kerülni.

Londonban jelenleg egy majmot mutogatnak, melly igen ügyesen tud sakkozni; játék közben mindazáltal ura mindig mellette áll.

Francia lapok következők jelentnek: „Angoulêmeben nyugtalanságok 's botránykoztató jelenetek fordultak elő. A' restauratio alatt ott, mint Franciaország sok egyéb községeiben, a' tériók (missionariusok) egy nagy keresztet állítottak a' Péter egyház és Friedland utca közelében. A' juliusi zendület után a' kereszt a' város-tanács parancsára levéttetett, minthogy az városi földön állott. Ekkor minden nyugottan ment véghez. Két évtől fogva, mióta t. i. a' zendülési izgas Franciaországban némikép lecsillapult, ismét kezdének nyilvános járdalokat (processiókat) tartani, 's ezek semmi nyilvános ellenszegülésre nem találtak. A' püspök erre azt bívé: eljött már az idő, mellyben a' tériói keresztet ujlag fölláthatja, 's mivel ez alkalommal mégis nyugtalanságoktól tartott, sept. 13. 's 14ike közti éjjel tükön állítatá föl azt, nem gondolván meg, vagy nem is ügyevén arra, hogy nem az egyházhoz tartozó földön épített. Midőn a' nép reggel az ujdun felállított keresztet megpillantá, nagy forrongás támadt, mi a' városi hatóságot azon nyilatkoztatásra bírta, hogy az „éjjel 's tükön“ fölkészött kereszt, melly forradalomra nyújthat alkalmat, el fog vitélni, mivel a' föld, mellyen az áll, községi tulajdon. Midőn azután este 8 órakor a' rendőrtisztviselők a' keresztet környező rostélyzatot megnyiták, hogy azt levéttessék, számtalan póráság tudult be velök. Alig vevék azt le a' munkások, midőn a' póráság erőszakosan hatalmába keríté azt 's magával hurezolá. Híjában ügykezek a' hatóság beavatkozni, híjában vegyült az ispán maga is a' rendbontók közé őket észrehozandó. A' tömeg nőtlen nőtt, minthogy a' színháznak is akkor lön vége, 's a' Marseillaisét énekelve a' kereszt mindig tovább hurezoltaték. Mivel pedig Angoulêmeben csak 80 főnyi katonaság fekszik őrségül 's az ispán csak öt rendőrral parancsol, ambar a' város 17 ezer lakosu, a' zendülők olly merészekké lőnek, hogy maga az ispánsági épület előtt tüzet gyújtának, 's a' keresztet megégeték. 15én több elfogatás történt; a' nyomozó bíró elbocsáta két foglyot, kik ellen nem vala elég tanubizonyosság. A' póráság örömmazzal fogadá ezeket 's daczolni látszék a' nyilvános hatalommal. Végre 11 órakor este az összegyűlt póráság, noha igen lassan, de még is elszéleszteték. A' hatóság nagy mérsékkel járt el tiszteben. Telegraphi sürgöny szerint Angoulêmeben a' nyugalom teljesen helyre állott, 's a' törvény kezei közt 26 személy találkozik.

(Nouvelle Minerve.) Hiteles forrásból halljuk, hogy a' ministerium tegnap 's tegnapelőtt igen közel volt a' föloszláshoz, mit a' spanyolországi legújabb történetek, 's a' kamra-eloszlások okoznak. A' kabinet egy része szilárdul állítá, hogy most mint d. Carlos Madridba leendő nyomulása pillanatában, 's a' constantinei vállalat bizonytalan sükere mellett, nem lehet megkezdeni a' parlamenti választatásokat. A' kisebb szám ellenkezőt vitata. Végre Guizot nyilatkozást nyujta be, mellyben a' kamarák vált többségét ismét megnyerni fogadá a' kormány számára, 's a' nyilvános esőndet minden alkalomkor föntartani. A' vitának még most sem szakadt vége, 's a' király határozatlan pártolja Guizot követelésit. —

Persil volt igazságminister, Ageuben, keresztül utaztakor, macskazenével tisztelteték meg; mit azonban a' városban támadott gyuladás csakhamar félben szakasztott.

A' király uti készülete már megindult Compiègnebe, hol néhány napot szándékozik a' királyné 's hűgők kíséretében tölteni a' király. — Molé ismét fölgyógyult.

Hatytíz rendkívüli hatalommal Las Cases Emmanuelt küldé a' király ügyvivőül, 's a' fenforgó viszályok kiegyenlítésire. Makau admiral parancsi alatt néhány hajó a' dand alkudozásának nagyobb nyomosságát.

Würtemberg Sándor hg 's testvére sept. 25én Compiègnebe utazott. — Berryer legközelebb vért hányt, mit forró láz követte. Közönségesen rendkívüli munkásságának tulajdonítják e' bajt, 's reménylik, hogy pár napi nyugalom ismét visszaállítandja egészségét.

A' politikai pártok folyvást forrongnak 's a' szóvivők hírlapokat töreksezenek maguknak szerezni, nézetik 's véleményik védelmére használándókat. A' jour. des Débats Guizot részire nyilatkozik, a' Temps pedig Molé urat védendi. Thiers a' Constitutionnel, Mauguin a' jour. du Commerce-et 's Odilon Barrot a' Cour. Français és Sièclef biztosíták maguknak.

A' sept. 20iki Moniteur következő telegraphi sürgönyt közöl Toulonból sept. 19ről 11 órától: Ő kir. magossága Nemours hg legjobb egészségben 13ik és 14ike közti éjjel érkezett Bonába. Az áthajózásnak a' legszebb idő kedvezett. A' hg 's kísérete legkisebbet sem érzék magokat rosszúl. 15én megszemlélté ő kir. magossága a' tábornok, az erősségeket 's kórházakat. De elindulása a' medshez elhammari táborba még nem vala bizonyos. Danremont tábornok 2500 főnyi gyalogsággal, pattantyússággal 's lovassággal kémlengést vállalt a' hayilabai szoros körül, melly 12 lieunyire fekszik Constantinetől. A' szorosból kibukkantakor a' bey lovasságára akadt, melly két holtat hagyván a' harcmezőn, visszaveretett. Egyiknek igen szép fegyverei voltak.

Algieri levelek szerint, Clauzel marsal több tlemeceni lakost rágalomról vádol, mellyel őt, mint Algier kormányzóját illeték. A' vádoltak: három tlemeceni kulugli 's Ben Duran zsidó.

Bona, sept. 15én: Nemours hget, ki mult éjjel érkezék városunkba, Trezel tábornok, Bernelle ezredes, 's a' hatóságok ünnepelesen fogadák a' parimellettü kőszárnyon (Molo). A' tábornok lakján a' hatóságok tiszteletére járulván, a' máret kérdé a' hg: kikövezék e' már a' Santonok utcáját? 's a' tagadó válaszi igen kelvet.

Jenül fogadja. Három — négy nap múlva a merdschez-el-hammari táborba menend. — Az arabok igen meghökkenek, hallván, hogy Jussuf nincsen a hg kíséretében. A' vásártér azonnal megtrült, 's 12 spahi, eladván lovait, törzsökeihez visszatért. A' kormány e' tettét nem mentheti, mert Jussuf nélkül teljességgel nem boldoguland az arabokkal. Ez éjjel érkezett sürgöny szerint, a' merdschez-el-hammari táborból tovább költözvén a' hadsereg, az ellenségre bukkant, 's heves csata is támadt, mely után csakhamar futásnak eredtek az arabok, közülök 50 juta halálra vagy mély sebhez, míg harcosink közül csak egy esett el. —

(Messenger.) Bónai levél sept. 16ról igen fontos adatokat közöl Achmet bey rendelkezéséről Constantine megerősítése iránt, melyekből kiviláglik, hogy európaiak vezérlik az erősség védelmét. A' házak nagy részét leronták a' bástyák közelében, vagy lövészágokkal láták el; a' város keleti oldalát pedig olly remekművű hid védli, hogy ott berontani teljességgel nem lehet. Szóval minden oda mutat, hogy az ostrom sokkal tovább tartand, mint eddig gondolni lehet. Egyébiránt az őrsereg is annyira szaporult, főleg rendes török sorkatonasággal, hogy már általánosan hiszik, mi szerint a' törökök valahol titkon csakugyan nevezetes haderőt szállítanak partra.

Bona, sept. 1én: Aug. 30ka estején borzasztó szépségű látvány tanúi valának Bona város lakosai. En azon napon a' dreani táborban valék, öt órányira dél felé Bonátul 's az egész táborral bámulva nézém egy rögtön keletkezett napfogyatkozás váratlan tünevényét a' gyönyörű tiszta égen. Négy óra volt délután, a' nap még meglehetősen magosan állott az Atlas nyugati részei fölött, desugarai töröttek valának 's fekete sűrű fátyol fődé sötétvörös tányérát. A' francia tiszték hiában forgatgáták naptáiraikat, napfogyatkozásnak nyoma sem volt bennök. A' mellai csaplórosak remegve döngeték melleiket 's homlokukat; az arabok pedig imádkoztak. Fél óra múlva lovas gyors hírnök érkezék Bonátul azon hírrel, hogy rétgyladás fenyegeti a' várost. Így tehát a' sötét napfátyolt a' száraz növények 's bokrok füstje képezé. Erre mindnyájan rögtön 's olly gyorsan, valamint csak arab lovakon lehet, a' város felé vágatánk, 's midőn azon kis domb-lánczolatot elhagyók, mely Bonát a' síkságtul, Seibus folyamon túl elzárja, egészen átnézhetők a' láng- 's füst-hullámzat iszonyatos látványát, melyet tűzmeleg déli szél egyenesen pattantyutá-runk felé hajtja. Ez égés okát könnyen kitalálhattuk. T. i. a' jelen évszakban a' benszülöttek mindig föl szokták gyujtani a' száraz réteket 's csalitokat, részint termékenyíteni vélvén ez által mezőségüket, részint pedig a' sok faszén miatt, melyet illykor könnyű szerrel nyernek, minthogy a' tűz a' bokrokat nem szokta egészen elemészteni. Az égést mindig tovább ostorozván a' szél, csak a' galyak szoktak elégni, a' fa pedig feketén 's kihálva megmarad; 's e' körülmény okozza a' sűrű erdők hiányát e' honban. Már több hét óta minden éjjel láttunk tüzeket a' hegyek minden ágain. A' kabylok többnyire akkor szokták e' gyujtogatást véghez vinni, midőn a' Scirocco szél leng, mert ez a' lapály 's tenger felé hajtja a' lángokat, 's tulajdon gunyhóik épen maradnak a' hegyekben. Délután négy órakor Bona utczáin megpördültek a' dobok, 's legott minden a' veszély elibe sieté. A' löportárt azonnal kiüríték, 's a' rakott szénapajta előtt minden szál füvet kitéptek, hogy a' tűz táplálékra ne találhasson. Legnagyobb szerencsére 6 óra tájban a' Scirocco megszünt 's erős éjkeleti szél támadott, mely a' gyuladást ismét a' hegyek közé riasztá, különben a' város és azzal az egész hódítái vállolat minden esetre tönkre jutott volna, ha nem örökre is, de ez évre bizonyosan. Most már a' kabylok gunyhóit fenyegeté az égés. Szemcsővel tisztán leheté látni, mikép futának azerte rongyos öltönyegikben e' félvadak; a' férfiak vagyonukkal, az asszonyok gyermekikkel rokodtan. A' lángok mindig magosbra nyuladoztak. A' sötét Atlas tizes óriások-tul látszék ostromolatva. Vad állatai magasrul magasbra futottak, 's borzasztóan hangzék le a' sakalok 's hiénák ordítása. Több száz nagy fehér fejű sas, kiriasztatva fészkeikből rút kározással szárnyalták körül az izzó zsarátnagot; 's az itt ott kitűnő hosszú haju kabylhölgyeket soha még illy boszorkányi alakban nem látám, mint most, lengő ruháikban, röplő hajjal 's kékre festett arcaikkal a' vörös lángoszlopok között. — Most már egészen feketék a' hegyek, 's nem volt még soha olly komor tekintete Atlasnak, mint jelenleg e' szörnyű gyuladás után. —

A' Moniteur az Ecuador respublica törvényhozó gyűlésének egy rendeletét közli, mely szerint a' nevezett respublica hatóságainak megparancsoltatik, hogy a' francia hajókat a' legtöbb kedvezésben részesített nemzetekével azon egy sorba tegyék. E' rendelet főleg Havreban igen jó benyomást okozott, mivel kereskedése a' délamerikai respublicákkal évről évre növekszik.

Metzben több lakos, kik Ilona hgasszony, (most Orleans hgnő) ottan átutaztakor, tiszthelyeiket a' nemzetörségben letévék, vagy azért, mert ez alkalommal a' nemzetörség kiállása ellen valának, vagy azért, mert megtiltaték a' hgnéhez tartandó beszédekben politikai kérdéseket érinteni, részint az előbbi, részint még magasb tiszthelyekre újra megválasztattak. —

Laffitte az általa alapított „általános kereskedési 's iparbank“ részvényeseivel körlevélben sept. 10ról tudatja, hogy az egyesület 5dik cikkének azon határozata, mely szerint a' társaság october 1én végkép megalakulhat, ha az 55 milliónyi előleges tőkéből legalább 20 millió alá lesz addig írva, valóban teljesülésbe mehet, mivel az aláírások e' mennyiséget már jóval meghaladják. A' részvényesek

nagy gyűlése a' 15 meghatalmazottnak valóztatására, kik a' munkálatokra ügyelendők lesznek, october 2ra van kiűzve.

Vincennesban sikerült próbákat tőnek az ugynevezett mentő-bombákkal, melyekkel köteleket röphet i veszélyben forgó hajók-ra. A' bombára kötött vastag kötéll 1332 lábnyi hosszú vala.

A' Paris-st. germaini vasuton, a' megnyitás utáni első 25 napon, a' két hélig tartott folytonos esőzés daczára is, 160 ezernél több ember utazott. A' mostig főállott vasutak közül egyikről sem mondhatni ezt. A' 24 angol mérföldnyi hosszú London birminghami vasuton az első 40 napon 59,150 ember utazott, a' liverpool-mancheshterin első évben 430,443, a' nürnberg-fürthín első évben 449,399, 's a' brüssel-antwerpin első hónapban 32,287; első évben pedig 575,210.

N É M E T O R S Z Á G.

Carlsruheból sept. 20ról írják, hogy Mensen Erneszt, az ismért norvég volt tengerész, kit már több év óta mint legfáradhatlanabb 's legmesszebb utazott sebesfutót lapjaink is többször említének, mint főleg gyalog sétáji által Parishól Moszkvába, Münchenből Görögországba, 's Konstantinápolyból Keletendiába elhiresültet, ez utóbbi utjából sértetlenül visszaérkezett Carlsruheba. Mensen Erneszt legközelebbi sétája leszen egy gyors utazás Afrikán keresztül, annak éjszakai partjátul déli csucsáig.

Birkov mezővárosban Stolpe megyében, Cözlin kormány kerületben kőásáskor egy agyagedény találtatott régi ezüst, hat fontot 's 18 latot nyomó, pénzzel megtöltve, mely pénzeket az archaeologok régi syriaiaknak, vagy phoeniciaiaknak tartanak. A' pénzek vékonyak, 's egy részök különböző nagyságú darabokra van vagdalva, több közülök meglyuggatva.

A hannoverai statuslap szerint sept. 12én Bryan fő-sherif Dublin város szerencsekívánó fölírásával jelent meg Hannoverában és szerencséje volt az írományt 6 főltségének 13án Alten gróf, Schulte és Shele ministerek jelenlétében átnyujtani. A' fölírás főleg dicséri Erneszt Auguszt királyban azon buzgóságot, mellyel a' protestans vallást Angliában és a' protestans intézvényeket mindenkor védelmezte. A' király, Bryan udvarlását kegyelmesen fogadá, 's nem elégtül meg szóvalással, hanem írásban is megköszöné Dublin város testületének a' fölírást, mellyben erősen fogadja, hogy a' protestans intézvényeket mind a' statusban, mind egyházban a' legnagyobb lélekisméretességgel tartandja fon, 's fíját is ugy neveltetendí, hogy e' tekintetben atyja nyomdokit kövesse.

A' porosz statuslap sept. 25ről következő hirdetést közöl: Alulirt Curatorium szükségesnek tartja azon e' városban meglehetősen elterjedt hírt, mintha Charité kórházban a' dögmirigy ütött volna ki, 's az új Charité épület elzáratása e' miatt történt volna, teljesen alaptalannak nyilvánítani. Ha ez utóbbi épületben rendszerint épen semmi, vagy különös esetekben ezután kivétel gyanánt engedtetnek meglátogatások a' betegeknél, ugy e' rendszabály nem új, hanem mindenkor főállott, mivel látogatásokat a' kizárólag ezen épületben tartott lelki 's bujakóros, rühes és fogoly betegeknek általában nem engedhetni meg. Egyébiránt a' Charitében most kevésb rothasztó lázu beteg fordul meg, mint külföldben, 's a' halomás is, néhány cholera okozta halálozást kivéve, sokkal csekélyebb. Berlin, sept. 23. 1837. Kir. Curatorium, a' kórházi ügyek osztálya. J. Schulze. tr.

Münchenben sept. 25én a' követházban a' kisajátító törvény-cikkelyről folyt az általános vita. Az ellene nyilatkozott számos szózatnál fogva kétséges volt: vajjon a' törvény el fog é fogadtatni? A' közöns g nagy érdekléssel viseltetik a' tárgy iránt, mert a' karzatok szokatlanul tömve valának.

Frankfurtból írják, hogy a' mostani őszi vásár általában jól ütött ki. Vették különösen a' pamut és selyemkelméket (Stoffe). Jó ára volt a' közönséges posztónak is, mit okozott a' gyapjú kis mennyisége ahoz képest a' mint keresték. A' bor ára eleinte emelkedni látszék; de az adók késvén az eladással 's mind több gyűlvén össze, utóljára ismét leszállott. — Az egyesületi tartományokból szállított kézzimények jóságát és szépségét közönségesen dicsérik. Figyelemre méltó, milly virágzásba hozá a' gyárokat azon egyesület jótévé hatása. Csak még néhány év, és nem leszen gyár a' földön, mellyel azok nem vetélkedhetnének. Lipsébül is azon tudósítást közli sept. 20káról az All. Z. hogy az első napokból ítélve, legalább gyapjú selyem és pamutkézziményekben jó vásárt reménylhetni.

GABONA ÁR. Vidéki városink piaczin; pozs. mérője váltó gar.

	buna	kétszer.	rozs	árpa	szab	kukur.	kéllas
sept. 23án Baja	54-40	34-27	27	20	15	54	31
„ 23án Pécs	70-60	50-45	40-35	30	20	50	—
„ 25én Ungvár	86-82	74-70	50-46	34-30	28-25	86-82	93
„ 26án Debreczen	65-59	40-35	23 23	23-20	18-15	—	43-35
„ 28án Losonez	95-85	—	55-50	40-35	28-26	—	—
„ 28án N. Beesk.	55-50	35-30	—	17 16	16	50	26-25
„ 28án Uj-Bocse	60-50	45 40	—	20-15	15	—	—
„ 28án Mosony	110-64	46-40	45-35	33-30	35-24	62-48	—
„ 30án Sz. Fejér	60-50	48-45	42-38	23-24	20-17	—	40-35
„ 30án Komárom	66-60	52-43	35-30	33-30	22-20	36-26	44
„ 6án Pest	80-60	50	40-36	30-26	20-17	—	33

PÉNZKELET: Bécs, oct. 4kén. 5 pCtes stat. köt. 105 9/16; 4 pCtes 100 3/4; 3 pCtes 79 1/8; 2 1/2 pCtes 59 29/32; bankköt. 66 5/16; magyar udv. kamra 3 pCtes köt. 67 1/2.

DUNAVIZÁLLÁS: October 5én 5' 1" 6" 6kán 5' 1" 6" 7kén 5' 0" 3".